

HET UITSTERVEN VAN VEENPLANTEN.

Het droogleggen en ontgraven der veenen is uit den aard der zaak een gevaar voor de zeldzame planten, die daar groeien. Zij zijn aan die bepaalde soort van groeiplaats gebonden; wordt deze afgeveend en tot turf vergraven, zoo verdwijnen de bedoelde gewassen. En juist aan de kennis van deze soorten hecht zich een bijzonder belang, daar zij in den regel zelven overblijfselen zijn van een vroegere flora, van

wier aanwezigheid wij misschien niets zouden weten, als deze zoogenaamde relictten niet tot ons gekomen waren. Conwentz, die zich veel moeite geeft om de levende gedenkteekenen der geschiedenis bekend te maken en behouden te doen blijven, en die vooral menige historische of uit anderen grond belangrijke boom voor ondergang behoed heeft, eenvoudig door de beteekenis in de belanghebbende kringen te doen waardeeren, wijdt thans eene studie aan deze relictten der veenen. Hij somt een aantal voorbeelden op, deels van reeds uitgeroeide soorten, deels van zulke, die gevaar loopen, binnen kort te verdwijnen. Het zijn voornamelijk gewassen van Oost-Pruissen, die overigens of in Zweden en Noorwegen, of op gebergten van Zuid- en Midden-Duitschland voorkomen. *Sturmia Loeselii*, bij ons welbekend, verdween met de veenen bij Brück, bij Trier en op vele andere plaatsen in Duitschland. Evenzoo de dwergberk (*Betula nana*). *Primula farinosa*, een sierlijk alpenplantje dat ook in Zweden zeer algemeen is, groeide in 1876 nog bij Danzig, maar is sedert uit die geheele streek verdwenen. In het meer van Mirchau was vroeger de waternoot, *Trapa natans*, niet zeldzaam; doch sedert in 1862 dat meer drooggemaakt is, is ook deze soort verloren gegaan. *Aldrovandia vesiculosa*, een insectenetend gewas, werd nog in 1882 in het meer van Okunek bij Briesen aangetroffen; het was de eenige groeiplaats in Noord-Duitschland. Dit meer is thans nagenoeg droog, de *Aldrovandia* vindt men er niet meer.

Het is natuurlijk onmogelijk alle meren en veenen waar zeldzame gewassen groeien, in stand te houden en te beschermen, en nog menige belangrijke soort zal vroeg of laat moeten verdwijnen. Conwentz wijst daarom op het belang, eensdeels van een zeer grondig onderzoek van de flora van veenen, waarvan een ontginning te voorzien is, anderdeels van het beschermen van zoodanige kleinere plassen en veentjes, die geen oekonomisch belang hebben. Hij wijst er tevens op, dat ook de studie van de fossiele en subfossiele overblijfselen in de turflagen, meer dan tot nu toe moet terhand genomen worden, want weldra breekt de tijd aan, dat dit niet meer mogelijk zal zijn. Ontbreekt dan de schakel, die nu nog te vinden is, dan zullen allerlei vraagstukken van planten-geographischen aard, niet, of ten minste niet rechtstreeks meer beantwoord kunnen worden.

Ook ten onzent verdienen de wenken van dezen vaderlandslievenden plantkundige behartiging. (*Uit Prometheus* 13 Jaarg. 1901/1902 N°. 11.)